

1886-01-04

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Johan Nicolai Madvig

FAKTA

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Rigsarkivet

Emneord:
Politik, kongemagt

DOKUMENTINDHOLD

Om J. C. Jacobsens og J. N. Madvigs divergerende opfattelse af kongemagten og Madvigs autoritet i befolkningen.

TRANSSKRIFTION

Carlsberg 4 Januar 1886.

Deres Excellence
Hr Geheimeraad Madvig

Jeg maa være Dem særdeles megen Tak skyldig for Deres venlige Skrivelse, hvoraf jeg med Glæde seer, at De ikke har miskjendt det Sindelag, som dicterede mine aabenhjertige Udtalelser til Dem. Da jeg nu veed at Deres Opfattelse af Kongemagtens Rettigheder og Pligter i Henhold til Grundloven er saa forskjellig fra min, at en fortsat Meningsudvexling derom vilde føre til en Strid, som let kunde forstyrre det personlige Forhold til Dem, hvorpaa jeg, som De veed, sætter den høieste Pris, vil jeg her afholde mig fra forskjellige Modbemærkninger, hvortil Deres Brev ellers kunde friste mig, hvorimod jeg, naar jeg, maaske snart, kommer til at udtale mig offentligt, selvfølgelig vil søge at gøre min Opfattelse gjældende, men uden nogen polemisk Hentydning til Deres.

Jeg kan imidlertid ikke nedlægge Pennen, uden at henlede Deres Opmærksomhed paa og bede Dem at overveie en Kjendsgjerning, som paalægger Dem ganske særegne Forpligtelser, nemlig den umaadelige Vægt som et ord fra Dem har for den store Mængde af fornuftige og sandhedssøgende Medborgere, som ser op til Dem med en saadan Ærbødighed og Tillid, at de tage deres egen Fornuft fangen under en lydige Tro paa Rigtigheden af en Madvigs Ord.-

Om denne uhyre Indflydelse, som Deres Ord har i vide Kredse, har De selv sikkert ikke en tydelig Forestilling og De aner derfor ikke i hvor høj Grad Offentliggjørelsen af Deres "Betæneligheder" kan skade Kongens og hans Regjerings Handlekraft paa et Tidspunct som dette, hvor hele Folkets Velfærd beroer paa Tilliden til Kongemagten i Danmark er stærkere end Folkethingsparlamentarismens oprørske Føreres Magt. Kun naar det sande Forhold i denne Henseende fremtræder klart i Gjerning,

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARISBERGFONDET

vil det Blændværk forsvinde, som hidtil har forvirret saa mange skikkelige Vælgere og først da vil Grundloven kunne bringe Folket den Ro og Udvikling til sand borgerlig Frihed, som alle ærlige danske Mænd bør bidrage til at fremme.

Om Kongemagtens forfatningsmæssige Grændser kunne almindelige Borgere uden Skade udtale afvigende Anskuelser, thi de betragtes kun som Enkeltmands Meninger, men naar en Madvig udtaler sig derom, faaer det for den store Mængde Betydning af en "Autoritets" Dom.

Dette veed jeg, at De mindst har villet og derfor troer jeg at skyldes Dem og Fædrelandet at gjøre Dem opmærksom paa dette for Dem sikkert ubekjendte factiske Forhold.

Med Forsikkring om min .... Høiagtelse forbliver jeg

Deres ærbødige

J. C. Jacobsen

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARISBERGFONDET

Carlsberg 4 januar 1886.

Dans Gælleme

fr. Galionsraad Madvig

Jeg maa naar Dan fastholder mig
Ede kjærlig for dens venlige Hensigt,
Svarer jeg med Glæde for, at De ikke har
mit Gænde det mindste, som de ellers
min aabensjældige Udtalelse til Dan.

Da jeg nu ved at Dens Opfattelse
af Dagens og Sædvanens Sædvaner og pligter
; fandt det Gælleme og som forsigtig
for min, at en fastsat Mængde indvægling
trods ikke færdig til en Tid, som det kunde
forstyre det naturlige Løbsal til Dan,
Svarer jeg, som De ved, taler den Gælleme
for, vil jeg for affalde mig fra forsigtig
Madvigs Mærkning, Svarer Dens Lære eller
Lære for mig, Svarer jeg, naar jeg,
maaske snart, kommer til at indtale mig
offentligt, vil jeg naturligvis vil sige at gøre min
Opfattelse gældende, men inden mig yderligere
færdig til Dan.

1886 4/1

Jeg har imidlertid ikke medtaget
Hansen, uden at jeg har vist Opmærksomhed
paa og betragtet den at anse den en Ljante
gjerning, som yadlygges den ganske saarene
Loyalitet, nemlig den uimaatlige Raad
som at Ord fra den saa far den som Maagde
af saarefflige og saarefflige Maadtagen,
som saa og det den med sin saarene Albedelighed
af Tiltid, at de tage deres egen Saarene
saarene endes en Lydig Croe for sigligsteden
af en Maadige Ord.

Om denne i sin Tidstid, som den
Ord saa i mit Ord, saa de selv sig selv
ikke en Lydig Saareffling og den anse
tenfor ikke i saare saareffling
af deres "Calumbelighed" den Raad Saarene
og saarefflige saareffling saa at Tids-
punkt som dette, saa selv saareffling
kenes for Tiltid den til at Saareffling;
Saareffling er saareffling end saareffling
saareffling og saareffling saareffling.

Den naar til saareffling, den
saareffling saareffling Saareffling;
Saareffling,

3
mit dit Omdømme fornuftig, som jeg har
for fornøret saa mange Riktelige Nalgerne
og først da mit Grundtanke Linnus herige
Taktet den So og Udmytning hi sandt herige
Taktet, som alle arlige danske Mand bør
bidrage hi at fremme.

Om Tansmaglets forfatningsmæssige
Grundtanke Linnus almindelige Lærerne i den
Klats indtale afvigende Omskrivelser, hi de betragtes
Linnus som forfatteren og Meningen, men naar
en Madsig indtalen sig troen, saas det for
den saas Mængde Betragtning af en "Omskrivelse"
Linnus.

Latta med mig, at da uendte for nillet
og derfor haar mig at sigte den og indtalen
at gjære den apenbar den som Latta for den
Taktet indtalen den factiske Latta.

Med Tansmagning om min indtalen
Jærgelse forklarer mig

Denne uendte
J. C. Jacobsen